

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



**حسابرسی ۲**

**فصل سوم**

**سرمایه گذاری در سهام ، اوراق قرضه و اسناد خزانه**

**مدرس : جلیلی**

**اسفند ۹۸ جلسه چهارم**

## سرمایه گذاری در اوراق بهادار:

اوراق بهادار شامل سرمایه گذاریهای کوتاه مدت و سرمایه گذاریهای بلند مدت می باشد.

سرمایه گذاریهای کوتاه مدت مشتمل بر سهام شرکتها ( اعم از سهام عادی و سهام ممتازه ) ، اوراق قرضه شرکتها ، اوراق مشارکت سرمایه گذاری اسناد خزانه است.

اوراق قرضه ، اوراق مشارکت سرمایه گذاری و اسناد خزانه که  
سررسید آنها کمتر از ۱۲ ماه از تاریخ ترازنامه باشد بعنوان  
سرمایه گذاریهای کوتاه مدت تلقی می گردد.

هر یک از دو گروه سرمایه گذاری ( جاری یا غیر جاری )  
باید اقل قیمت تمام شده و قیمت بازار در تاریخ ترازنامه  
تعیین و نشان داده می شود.

چنانچه شرکت مورد حسابرسی بیش از ۵۰ درصد از سهام  
شرکت سرمایه پذیر را در اختیار داشته باشد باید نسبت به  
صورت‌های مالی تلفیقی اظهار نظر نماید.

اهداف حسابرس در رسیدگی به اوراق بهادار ( سرمایه گذاری در سهام ،  
اوراق قرضه ، اوراق مشارکت سرمایه گذاری و اسناد خزانه ) متعلق به  
شرکت متقاعد شدن او نسبت به این نوع سرمایه گذاری ها است.



بطور کلی حسابرسی سرمایه گذاریها باید شامل تجزیه و تحلیل سرمایه گذاریها ، حساب مربوط به درآمدهای سود سهام ، سود اوراق مشارکت سرمایه گذاریها ، بهره اوراق قرضه و اسناد خزانه ، سود و بهره های معوق و سود سهام دریافتنی و سود حاصل از فروش این نوع اوراق بهادار ( تفاوت بهای خرید و فروش ) و همچنین سهام جایز مربوط به سرمایه گذاری در سهام باشد.

**ساختار کنترل داخلی مؤثر برای معاملات اوراق بهادار باید به حسابرس اطمینان دهد که کلیه خریدها و فروشهای اوراق بهادار :**

- ۱- به تصویب مقامات مجاز شرکت مورد رسیدگی برسد
- ۲- بصورت صحیح در دفاتر شرکت به ثبت رسیده باشد.
- ۳- بر اساس روش اصولی قیمت گذاری شده باشد.

مسئولیت های خرید و فروش و نگاهداری  
اوراق بهادار باید بطور واضح تعریف شوند  
و بعهدہ یک مدیر مسئول شرکت واگذار  
گردد.

هر چند تعیین خط مشی کلی و اختیارات واقعی  
مربوط به معاملات اوراق بهادار معمولاً به عهده  
هیئت مدیره شرکت می باشد.

اداره حسابداری شرکت باید جزئیات سوابق اوراق بهادار را نزد خود نگاه دارد . شخصی که سوابق حسابداری این نوع اوراق را نگاه می دارد ، نباید به اوراق دسترسی داشته باشد.

سهام ، اوراق قرضه و سایر اوراق بهادار از لحاظ نقدینگی شبیه وجوه نقد است و خصوصاً سهام و اوراق بی نام به آسانی قابل نقل و انتقال است ، لذا کنترل مؤثر نیز یکی نسبت به این اوراق و دقت در نحوه نگاهداری آن از اهمیت زیادی برخوردار است.

اوراق بهادار و همچنین گواهینامه سهام ، باید بنام شرکت صادر گردد. کلیه این اوراق همچنین در مورد آن دسته از گواهینامه ها که بی نام هستند باید در یک جای مطمئن مثل گاوصندوق شرکت و یا صندوق امانات بانک نگهداری گردد.

## موارد زیر رویه های کنترل داخلی در ارتباط با اوراق بهادار را نشان می دهد:

- ۱- مجوز انجام معاملات و فعاليتها
- ۲- تفكيك وظايف
- ۳- ثبت صحيح معاملات در دفاتر
- ۴ دسترسى به دارائىها
- ۵- كنترل هاى حسابرسى



برنامه حسابرسی

عنوان برنامه حسابرسی

سرمایه گذاریها

شماره برنامه

سال حسابرسی

دوره تناوب مورد رسیدگی

شماره صفحه

-

۱ از ۳

هدف از رسیدگی : تعیین اینکه آیا :

الف - شواهد مستندی دال بر مالکیت سرمایه گذاری موجود است.

ب - سود و زیان در آمد ناشی از سرمایه گذاریها به نحو صحیح به حساب گرفته شده است.

ج - روش ارزیابی و ارائه سرمایه گذاریها مناسب بوده و نسبت به سال قبل استمرار یافته است.

د- مبالغ مندرج در ترازنامه کلیه سرمایه گذاریها را در بر می گیرد به نحو صحیح طبقه بندی شده و بنحو مطلوب افشاء شده است.

## شرکتهای فرعی و وابسته:

لیست سرمایه گذاری در شرکتهای فرعی را اخذ کرده و:

الف - استمرار رویه های حسابداری در مورد اینگونه سرمایه گذاریها را مورد بررسی قرار دهید.

ب - آخرین صورتهای مالی شرکتهای وابسته را مورد بررسی قرار دهید.

**پایان جلسه چهارم  
سر بلند و سلامت باشید**